

Uzasadnienie
do uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego zmieniającej uchwałę w sprawie
nadania Statutu Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej w Lublinie

Przedstawiona uchwała jest inicjatywą dokonania zmiany w treści Statutu jednostki, która polega na wprowadzeniu w § 5 ust. 2 dokumentu zapisu o następującym brzmieniu: „2. W ramach Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie działa Ośrodek Adopcyjny”. Uchwała ma na celu wprowadzenie w życie nowej organizacji prowadzenia procedur przysposobienia oraz przygotowania osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka, które są wskazane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nowe rozwiązanie zastąpi to, które było przyjęte Uchwałą nr XIV/199/2011 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie zmiany Statutu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie. W myśl § 4 ust. 2 Statutu, w ramach Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie przewidziane zostało działanie ośrodka adopcyjnego z filiami w Białej Podlaskiej, Chełmie oraz Zamościu.

Istota proponowanego w projekcie uchwały rozwiązania wynika z potrzeby podniesienia skuteczności realizacji zadania, którym jest prowadzenie procedur adopcyjnych oraz przygotowania osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka. Przeprowadzona dokładnie analiza pracy Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie i jego filii w Białej Podlaskiej, Chełmie oraz Zamościu wykazała, że od roku 2012 systematycznie spadała liczba dzieci kierowanych do przysposobienia w województwie lubelskim. Tendencja spadkowa dotyczy całego kraju, ma to związek z niżem demograficznym oraz malejącą liczbą dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, jak również wieloma barierami o charakterze organizacyjnym, których nie można usunąć rozwiązaniami doraźnymi.

Adopcja, której na gruncie przepisów prawnych odpowiada termin przysposobienie jest aktem uznania dziecka innych rodziców, z którym nie ma więzi biologicznej, za własne potomstwo. Akt ten ma nie tylko wymiar psychologiczny, lecz także i wymiar prawny. W tym kontekście zrodziła się inicjatywa nowej organizacji sposobu realizacji zadania, której wyrazem jest przedstawiany projekt uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego.

Za podjęciem uchwały i wprowadzeniem nowego rozwiązania organizacyjnego przemawiają następujące argumenty:

1. Zagwarantowanie Ośrodkowi Adopcyjnemu w Lublinie odpowiednich warunków lokalowych.

2. Reorganizacja Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie i prowadzenie działalności w strukturze jednej jednostki spowoduje zatrudnienie wysoko wykwalifikowanych specjalistów, co zagwarantuje najlepszą jakość procesu adopcji dziecka i przygotowania kandydatów do pełnienia roli rodziców. Wszyscy pracownicy Filii zostaną zatrudnieni w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Lublinie. Stan zatrudnienia na dzień 01.01.2022 roku wynosi:

- a) Ośrodek Adopcyjny Lublin – 10 etatów
- b) Filia Biała Podlaska – 3 etaty- w tym 1 etat psychologa (wakat od ponad roku z powodu nieskutecznego postępowania konkursowego, brak chętnych do pracy)
- c) Chełm – 3,5 etatu
- d) Zamość – 4 etaty.

Zatrudnianie profesjonalnej kadry w strukturze jednej jednostki będzie sprzyjało kompleksowej i interdyscyplinarnej realizacji zadań ustawowych oraz sprawniejszemu i efektywniejszemu zarządzaniu kadrą. Zespoły specjalistów złożone z doświadczonej i wysoko wykwalifikowanej kadry (20 etatów) skupione w jednym miejscu pozwolą na efektywne rozpoznanie problemu i wdrożenie dostosowanego do potrzeb programu wsparcia.

3. Bardzo ważnym elementem w realizacji zadań Ośrodka Adopcyjnego jest praca zespołowa. Realizacja takich zadań, jak opiniowanie spraw na wnioski sądów, kwalifikacja kandydatów na rodziny adopcyjne, kwalifikacje dzieci do przysposobienia, dobór rodziny dla dziecka, wymaga podejmowania zespołowych decyzji. Zbyt mała liczba pracowników Filii utrudnia podejmowanie decyzji i podnosi poziom stresu pracowników związany z odpowiedzialnością za kandydatów i dzieci. Może to też doprowadzić do braku obiektywizmu w podejmowaniu decyzji, a także sprzyjać wypaleniu zawodowemu pracowników. Niedostateczna ilość kadry może spowodować wydłużony czas oczekiwania kandydatów w procedurze przygotowań do pełnienia roli rodzica adopcyjnego.
4. Podniesienie efektywności postępowania adopcyjnego, min. poprzez prowadzenie szeregu działań edukacyjnych dla organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz ścisłej współpracy z sądami rodzinnymi w zakresie terminowej i zgodnej z interesem dziecka procedury regulowania sytuacji prawnej.
5. Reorganizacja Ośrodka wpłynie na przyspieszenie kwalifikacji kandydatów do przysposobienia oraz skróci czasokres doboru rodziny właściwej ze względu na potrzeby dziecka.
6. Zapewnienie udzielania skutecznego wsparcia osobom, które przysposobiły dziecko i borykają się z wieloma problemami na różnych etapach adopcji. Reorganizacja Ośrodka pozwoli na rozszerzenie działań w zakresie prowadzenia terapii rodzinnej,

poradnictwa na rzecz dzieci i rodzin. Wdrożone zostaną indywidualne programy wsparcia.

7. W profesjonalny sposób będą działały także grupy wsparcia dla kandydatów oczekujących na przysposobienie dzieci. Czasami przedłużający się okres oczekiwania na dziecko powoduje u kandydatów potrzebę pomocy i rozmowy.
8. Realizacja zadań wynikających z nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spowoduje zwiększenie dostępności pracowników Ośrodka w godzinach popołudniowych oraz w jedną sobotę w miesiącu.
9. Funkcjonowanie w jednym budynku Regionalnego Punktu Diagnostyki i Terapii FAS/FASD w Lublinie, który świadczy nieodpłatnie szeroką pomoc dzieciom z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także rodzinom naturalnym i adopcyjnym.
10. Działania w zakresie promowania idei adopcji, tworzenie spotów edukacyjno-informacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych to jedno z ważniejszych zadań Ośrodka. Współpraca doświadczonej kadry w zakresie opracowywania projektów i programów dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej pozwoli na promowanie nowych rozwiązań na tym obszarze.
11. Wszystkie dzieci, które mają uregulowaną sytuację prawną, będą zgłaszane przez Sądy oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej do siedziby jednego Ośrodka Adopcyjnego, co zdecydowanie ułatwi procedurę kwalifikacji dziecka do przysposobienia. Możliwość analizy sytuacji każdego dziecka przez zespół specjalistów, zagwarantuje większą skuteczność podejmowanych decyzji.
12. Ośrodek Adopcyjny w Lublinie prowadzi Wojewódzki Bank Danych. Zgromadzenie danych o dzieciach w ramach jednego Ośrodka pozwoli na głębszą analizę ich sytuacji i zwiększy możliwości przedstawienia większej liczbie kandydatów. Stwarza też większe szanse na adopcję dzieci starszych oraz chorych z uwagi na możliwość doboru rodziny z większej bazy danych o kandydatach z całego województwa lubelskiego.
13. Planowany w nowelizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej udział przedstawiciela Wojewody i Marszałka w pracach zespołu Ośrodka Adopcyjnego, odbywającego się kilka razy w miesiącu, znacznie ułatwi organizację pracy ośrodka jak i przedstawicielom ww. instytucji.
14. Tworzony system teleinformatyczny bazy danych o dzieciach i kandydatach zasadniczo ułatwi jego funkcjonowanie jeśli będzie obsługiwany wyłącznie w ramach jednego systemu.
15. W siedzibach filii UMWL w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu powstaną **Przedstawicielstwa Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie**, które będą realizowały

ustawowe zadania – zgodnie z projektem Regulaminu Organizacyjnego ROPS w Lublinie.

16. Ośrodek będzie również prowadził szkolenia na rzecz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie tymczasowości pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Szerszy zakres edukacji organizatorów będzie sprzyjał integracji i wymianie doświadczeń rodzinnego środowiska zastępczego całego województwa lubelskiego.

Przedstawione argumenty gwarantują, że jeden Ośrodek Adopcyjny w Lublinie - pełniący służebną misję dla dobra dziecka i rodzin adopcyjnych, z wysoko wykwalifikowaną kadrą, dążącą do ciągłego rozwoju - będzie w stanie realizować wszystkie wynikające z mocy prawa zadania należące do kompetencji Samorządu Województwa Lubelskiego w zakresie postępowania adopcyjnego.

Funkcjonowanie jednego Ośrodka Adopcyjnego na poziomie województwa lubelskiego wpłynie pozytywnie na jakość procedury adopcyjnej. Skróci czas procedury kwalifikacyjnej dla kandydatów na rodziców adopcyjnych i zwiększy szansę dziecka oczekującego na przysposobienie.

Proponowane rozwiązanie usprawnia funkcjonujący system wsparcia rodzin. W proponowanym kształcie to rozwiązanie finalizuje zgłaszane od dłuższego czasu zasadne wnioski i oczekiwania wynikające z doświadczenia zawodowego pracowników Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie. Umożliwia nawiązanie i wzmocnienie interdyscyplinarnej współpracy między wszystkimi jednostkami realizującymi zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w kontekście kreowania wspólnej polityki prorodzinnej w odniesieniu do potrzeb Województwa Lubelskiego.

Integralną częścią treści uzasadnienia są załączniki nr 1, 2 i 3, które pogłębiają powyższą argumentację.